A°. 1838. N°. 71.

DONDERDAG DEN 6den SEPTEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 1sten dezer, het Schip *Amphitrite*, Kapt. A. C. Krull, van Rotterdam, hebbende 65 dagen reis.

Den 3den, het Schip *Elisabeth*, Kapt. P. Fijbes, van Amsterdam, hebbende 63 dagen reis.

Den 4den, het Schip *de Jonge Arie*, Kapt. L. Hus, van Amsterdam, laatst van Falmouth, hebbende 66 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 29sten Augustus, het Schip *de Snelheid*, Kapt. C. Wessels; lading: 225 vaten Suiker, 17 balen schoone Katoen, 5 balen Cacao, 5 vaten Arraroet en 450 pond oud Koper.

Den 30sten, het Schip *Clasina Adriana*, Kapt. A. H. Hevinga; lading: 441 vaten Suiker, 95 balen schoone Katoen, 1 baal vuile dito en 2000 pond oud Koper.

Idem, het Schip *Antonia*, Kapt. E. Speelman; lading: 263 vaten Suiker, 46 balen schoone en 8 dito vuile Katoen en 89 balen Cacao.

Den 31sten, het Schip *Dina Maria*, Kapt. H. C. Wriburg ... lading: 220 vaten en 1086 balen heele Koffij, 26 vaten en 144 balen gebroken dito, 32 balen schoone en 4 dito vuile Katoen en 10 balen Cacao.

Idem, het Schip *West-Indiën*, Kapt. J. J. Boon; lading: 458 vaten Suiker, 64 balen schoone en 17 dito vuile Katoen en 3 balen Cacao; — Passagiers: de Heer Marc Samuel Edignard, Echtgenoot en Kind, benevens eene Mulattin. — Allen naar Amsterdam.

UITGEZEILD.

Den 4den dezer, de Nederlandsche Schooner *Gouverneur Generaal van Heeckeren*, Kapt. P. L. de Hazeth, naar Curaçao; — Passagiers de WelEd. Gestrenge Heer D. A. du Cloux, Luitenant bij het Bataillon Jagers No. 27, deszelfs Echtgenoot en twee Kinderen; de Heeren Henry Herman Ellis, J. H. Brands en Johannes Abraham de Veer; Mejufvrouwen Catharina Slugman de Veer, Constantia de Veer en Lotje Moddeman.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

(Uittreksels uit de Hollandsche Couranten tot en met 29 Junij 1838.)

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 23 *Junij*.

Gisteren avond heeft Lord Ashburton in het Hoogerhuis, een verzoekschrift van kooplieden uit Liverpool aangeboden, waarin geklaagd werd over de behandeling van den Britschen handel door de sluiting van de havens van Mexico en Buenos-Ayres door de Franschen, en waarin de krachtige tusschenkomst van het bewind tot bescherming van de Britsche regten wordt ingeroepen. Lord Melbourne heeft geantwoord, dat hij den edelen Lord verzekeren kan, dat de aangelegenheid de aandacht van de regering niet ontgaan was. Hij beschouwde haar als van hoog aanbelang en als ten uiterste verdienende in aanmerking te worden genomen.

[Volgens de jongste berigten uit Mexico hadden de aldaar gezeten Fransche kooplieden aan hunnen consul het bedrag van hunnen eischen, tot het aanzienlijk beloop van 11 millioen dollars, doen kennen, ten einde dit, wanneer het gemeen zich daarvan mogt zoeken meester te maken, te kunnen in rekening brengen. De bepalingen, die aan het congres waren voorgedragen, ten einde de Franschen het land uit te zetten, waren niet aangenomen, en zouden vooreerst niet op nieuw worden aangeboden. Men koesterde nog altijd de hoop op eene schikking, het bleek trouwens niet op welken grond.]

— Er zijn tijdingen uit Buenos-Ayres tot 22 April ontvangen. Uit de provincie Rio-Grande luiden de berigten zeer gunstig; de insurgenten hadden verscheidene nederlagen geleden en men zag spoedig de algeheele herstelling der rust in het gansche distrikt te gemoet. Op den dag van het vertrek dezer berigten begon de verkiezing van den Regent; de aanhangers van den ex regent Tejo spanden al hunne pogingen in om zijne herkiezing te bewerken, doch men geloofde dat op den Regent *ad interim*, die meer bemind is, de keuze zou vallen. Deze berigten bevestigen ook de tijding eener overwinning van Santa Cruz te Salta, op die van Buenos-Ayres.

Eergisteren is de zaak van de *Vixen* op nieuw in het Huis der gemeenten behandeld, en wel op eene zeer ernstige wijze. De heer *S. Canning* deed dien dag eene motie, om de aanspraak, die de heer *Bell* (de gewezen eigenaar van het genoemde schip) op schadevergoeding van het britsche bewind maakt, ter zake van het prijsverklaren van dat vaartuig door de Russen, te doen onderzoeken. De heer *Bell* beweert namelijk, en ook van elders is het genoegzaam gebleken, dat zoowel de minister *Palmerston* als deszelfs onder-secretaris, en ook de britsche gezant te Konstantinopel, lord *Ponsonby*, de expeditie van de *Vixen* naar Circassie niet alleen hebben goedgekeurd, maar zelfs aangemoedigd, ten einde te beproeven, in hoe ver de Russen hunne heerschappij over Circassie tegen Engeland zouden handhaven. Nu dat zijn schip door de Russen is aangehouden en prijsverklaard, ter zake dat hetzelve de door hen verordende blokkade der circassische kust trachtte te schenden, beroept de heer *Bell* zich op de britsche overheden, die hem tot de onderneming hebben aangespoord, en onder andere op een brief van den gewezen secretaris der britsche ambassade te Konstantinopel, den heer *Urquhart*, waarin deze hem schrijft, dat, ingeval de Russen de *Vixen* mogten prijsverklaren, het britsche bewind hem gewis ruime vergoeding zal weten te verschaffen. Uit vorige mededeelingen en parlements-zittingen is het gebleken, dat het britsche bewind zich bij het kabinet van Petersburg beklaagd heeft over het gebeurde met de *Vixen*, doch dat hetzelve, na eenige onderhandeling, is gekomen tot de openlijke erkentenis, dat Rusland te dien opzigte niets anders heeft gedaan dan gebruik gemaakt van deszelfs regt. Na alzoo in zijne vordering jegens Rusland te kort geschoten te zijn, ontkent thans de minister *Palmerston*, dat hij of eenig ander britsch beambte de expeditie der *Vixen* regtstreeks of zijdelings heeft goedgekeurd, en ontzegt hij aan den heer *Bell* alle aanspraak op schadeloosstelling van het britsche bewind. De minister, wiens verdediging duidelijke blijken droeg van de verlegenheid waarin hij zich bevond, is ondersteund door zijnen ambtgenoot, lord *J. Russell*, en door den bekenden regtsgeleerde dr. *Lushington*; doch bestreden door den heer *Peel* en door lord *Stanley*, welke beide zich verklaarden voor het door den heer *S. Canning* begeerde onderzoek. Bij stemming zijn de ministers meester gebleven met 200 tegen 184, en dus met eene meerderheid van 16 stemmen. De zaak geeft aan de tegenstanders van het bewind natuurlijk stof tot scherpe aanmerkingen.

Hetzelfde Huis der gemeenten heeft eene bill, strekkende om de kolonisatie van Nieuw-Zeeland optedragen aan eene zich hier te lande daartoe opgeworpen hebbende maatschappij, verworpen. De ministers hebben zich met verscheidene leden hunner staatkundige tegenpartij tegen die bill verklaard. De onderneming wordt voorgesteld als eene beurzensnijderij, even gevaarlijk voor degenen, die hun geld zouden leenen, als verderfelijk voor Nieuw-Zeeland zelf en nadeelig voor 's Rijks welbegrepene belangen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 *Junij*.

Sommige dagbladen spreken heden echtend van nieuwe huiszoekingen bij gelegenheid van het tegen den Heer Laity begonnen onderzoek; een derzelve spreekt zelfs van huiszoeking bij Mevr. Gordon, die gezegd wordt, sints twee dagen te Parijs terug te zijn. De politie moet ook een bezoek hebben gegeven aan den markies de Beauharnais, eenen meer dan tachtigjarigen grijsaard. Eindelijk nog zoude men, volgens dat dagblad, in de Kamer der Pairs hebben verhaald, dat de Heer de Chateaubriand den Heer Laity had gemagtigd tot het bekend maken van den brief, dien hij aan Prins Lodewijk had geschreven, en men verzekerde zelfs, dat de Heer de Chateaubriand den last had ontvangen om voor het Hof der Pairs te verschijnen.

— Den 25sten. De Kamer der Pairs heeft, op het einde harer zitting van den 23sten Junij, de algemeene beraadslagingen over het ontwerp van wet wegens de conversie der 5 pCts. renten gesloten verklaard, en zou den 25sten tot de behandeling der onderscheidene artikelen van deze wet overgaan.

Zij zal hoogstwaarschijnlijk verworpen worden, ofschoon sommigen beweren, dat de Fransche Ministers daaromtrent niet volkomen gerust zijn. Zelfs oppert men de tamelijk ver gezochte gissing, dat de aanklagte bij de Pairs van het vlugschrift des Luitenants Laity, over de oproerige beweging te Straatsburg, enkel heeft plaats gehad, om die wetgevende vergadering te overtuigen, dat de rust des lands nog geenzins op zulke hechte grondslagen gevestigd is, om aan maatregelen van zoo veel gewigt, als de verwisseling van een groot gedeelte der staatsschuld te denken.

Over de zoo evengenoemde regtszaak wordt steeds druk in de dagbladen geredekaveld. De Luitenant Laity is in de Parijsche gevangenis *la Conciergerie* opgesloten en bij voorraad buiten allen toegang gesteld. Hij heeft den 23sten reeds een eerste verhoor voor de commissie uit de Pairs ondergaan. Ook zegt men, dat de Heer de Chateaubriand, ter zake van zijnen in het blaauwboekje medegedeelden brief aan Prins Lodewijk Buonaparte, die echter reeds van September 1830 dagteekent, voor die regterlijke commissie is geroepen. Alverder hebben te Parijs nieuwe huiszoekingen plaats gehad, onder anderen bij Mevrouw Gordon, dezelfde, die in het regtsgeding wegens den aanslag te Straatsburg, als eene der voornaamste bewerksters der zamenspanning van Prins Lodewijk Buonaparte is voorgekomen, en hetgeen misschien opmerking verdient, sedert

twee dagen te Parijs was aangekomen. Bij onderscheidene boekverkoopers zijn een groot aantal exemplaren van het vlugschrift van Laity opgehaald. Desniettemin deelen de dagbladen uittreksels uit dat boekske mede: waaruit men zou kunnen opmaken, dat de regering hetzelve zoo hoog heeft opgenomen, omdat daarbij de mislukte aanslag te Straatsb. geenzins als de ijlhoofdige onderneming van een jeugdigen losbol, maar als het gevolg eener zamenspanning wordt voorgesteld, waarvan de takken zich door geheel Frankrijk, en vooral ook in verscheidene regementen van het leger verspreiden. Ook wordt in het blaauwboekje een vrij uitvoerig vertoog van Prins Lodewijk Buonaperte medegedeeld, waarin deze prins in goeden ernst beweert, dat men de hooge inzigten en bedoelingen van Napoleon steeds miskend heeft; dat deze aan de Zwitsers, de Nederlanders, de westelijke Duitschers, de Italianen, de Polen enz. hun volksbestaan slechts *voorloopig* benomen had, steeds voornemens blijvende, om hen dit later terug te geven; dat hij zijne broeders tot Koningen benoemde, met het inzigt, om hen, nadat zijne veruitziende ontwerpen tot rijpheid zouden gekomen zijn, weder te doen aftreden, en bij zich te roepen; en dat die veruitziende ontwerpen eigenlijk in het vestigen van een zeer liberaal regering-stelsel in Frankrijk en van het omringen van dat Rijk door een aantal republicken of tot eene hooge mate van vrijheid opgevoerde monarchieën bestonden. » Maar — zegt de Prins — men zal vragen, wanneer die voorloopige toestand der Europesche landen dan een einde moest nemen? Het antwoord is, op het tijdstip van een vasten vrede met Rusland en van den val van het Engelsche stelsel."

DUITSCHLAND.

ELBERFELD, 24 *Junij*.

In den jongsten tijd hebben wij wederom weer veel over de *Hanoversche* zaak medegedeeld, op welke nog altijd de oogen van geheel Duitschland gevestigd zijn. Het wordt weldra een jaar, sedert de staatwet van 1833 opgeheven werd (5 Julij), en sedert hebben zich ons twee gewigtige gebeurtenissen voorgedaan, de afzetting der Göttingsche septemvirs, en de, der Duitsche bondsvergadering ingediende, protesten. De Stenden, die thans zitting houden, schijnen metterdaad ook voornemens te zijn, het hun voorgelegde ontwerp niet aan te nemen, naardien de oppositie tegen de grondwet zich bij uitheemschheid versterkt heeft, en ook de nieuwste geschriften van Grimm en Dahlman wel ook niet zonder nawerking zullen gebleven zijn.

Hoe de staat der zaken in de toekomst zich zal openbaren, is des te moeijelijker te voorzeggen, daar men niet weten kan, hoe, na de waarschijnlijke ontbinding der Stenden, indien het voorgelegde ontwerp, ook zonder door de Stenden beraadslaagd te zijn, in volvoering zal gebragt worden, de gebeurtenissen zich ontwikkelen zullen. De gesteldheid is derwijze op zich zelven eigenaardig afgezonderd, dat men slechts moeijelijk daarin eenen draad vinden kan, die door de verwarring heen kunne voeren. De stelling, dat de bewuste grondwet van 1833 ter nauwernood bekend en nog minder bemind geweest is, schijnt zich niet te bewaarheden, want het grootste deel der meest beschaafde lieden verklaart zich openbaar in eenen tegenovergestelden zin, terwijl het ons niet als waarschijnlijk voorkomt, dat de kleinere corporatien onkundig en ligtzinnig handelen, vermits het hun immers niet ontgaan kan; hoe voor hen daaruit menigerlei materieel nadeel zou kunnen ontstaan; voornamelijk, kan men zulks van de residentie-stad zelve beweren? Bij de steeds nog zeer schaarsche berigten welke wij van daar ontvangen (en, betrekkelijk, hebben wij spoediger en omstandiger berigten uit New-York) is het zeer moeijelijk een oordeel te vellen. De beide hertogen van Cambridge en Sussex zullen ook nog een beslissend gewigt in de waagschaal leggen, want hunne agnatiale toestemming wordt ditmaal onvermijdelijk vereischt.

Nu echter ontstaat de vraag, of de beslissing van de hooge Duitsche bondsvergadering zal uitgaan, die reeds tweemaal (Holstein en Brunswijk) over dergelijke punten te beraadslagen had. Zij heeft daartoe wel geene *vijf* jaren noodig, zoo als de *Hanoversche Zeitung* zoo ironisch deze aanmerking maakte, maar het is toch niet te miskennen, hoe gewigtig in hare gevolgen de oplossing van een dergelijk vraagstuk is, vermits hetzelve alsdan, althans voor de Duitsche constitutionnele staten, eene levenskwestie wordt. Wij kunnen daarbij slechts wenschen, dat de geheele gesteldheid der zaak vreedzaam en zonder verdere beroering moge voorbij gaan, en bestendig op dien wettelijken weg moge verblijven, want het tegendeel zoude zeer bedroevende gevolgen kunnen hebben, welke met beleid en regtslievendheid af te wenden, het voornaamste doel behoorde te zijn.

PRO JUSTITIA.

EDICTALE CITATIE.

Uit krachte van de acte derde default, met admissie tot eene *vierde* daging, *ex super abundanti*, verleend door Heeren Commissarissen ter Criminele Rolle van het Geregtshof der Kolonie *Suriname*, de dato 31sten Augustus 1838, aan het Publiek Ministerie dezer Kolonie, Impetrant van Edictale Citatie en Eischer ter eenre, op ende jegens A. C. KRIEGER, beklaagde ter andere zijde.

Zoo wordt door mij Exploicteur bij het Geregtshof dezer Kolonie, voor de *vierde* maal *ex super abundanti* bij Edicte *ad valvas curiæ* gedagvaard:

De Persoon van A. C. KRIEGER, om ter zake der misdaad waarvan hij beschuldigd wordt, zich ter Criminele Rolle van gemeld Geregtshof te sisteren, welke gehouden zal worden op Vrijdag den 21 September 1838, des voormiddags ten *negen* ure, ten einde op de vereischte vraag-poincten te worden gehoord; met inthimatie, dat bij faute van dien, tegen denzelven zullen worden verleend, zoodanige profijten, als naar regten zullen bevonden worden te behooren.

Paramaribo den 4 September 1838.

R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

Te PARAMARIBO, bij I. J. ENGELBRECHT.